

Rafinare și Marketing (R&M)

În 2009, mediul economic a continuat să aducă provocări majore pentru activitatea noastră. Condițiile economice nefavorabile, precum și marjele de rafinare foarte scăzute au avut un impact negativ, compensat de modul mai flexibil de operare a rafinărilor și de efectul pozitiv al restructurării activității de petrochimie. Activitatea de Marketing a cunoscut o creștere impresionantă în ceea ce privește nivelul mediu al vânzărilor pe stație. Volumul vânzărilor cu amănuntul a crescut cu 12%, comparativ cu 2008, în pofida mediului economic nefavorabil, ca urmare a investițiilor în optimizarea rețelei stațiilor de distribuție.

R&M - în cifre

	2007	2008	2009
Țiței procesat (mii tone)	5.917	6.121	5.161
din care țiței importat (mii tone)	1.570	1.831	815
Gradul de utilizare a capacității de rafinare	74%	77%	65%
Vânzări (mii tone)	4.707	5.210	4.823
din care: Benzină	1.587	1.716	1.566
Motorină	1.835	2.073	2.007
Total venituri nete (mil. lei) ¹	10.574	13.689	9.854
EBITDA (mil. lei)	(736)	(1.055)	(511)
EBIT (mil. lei)	(1.065)	(1.895)	(828)
OPEX (mil. lei)	11.639	15.585	10.682
Investiții (mil. lei) ²	1.004	1.297	559
Număr de stații de distribuție operaționale	450	448	442

Indicatorii din tabelul de mai sus se referă numai la Petrom S.A.

¹Total venituri nete include și vânzările între segmente

² Investițiile includ și creșteri ale participațiilor Petrom în alte companii

EBIT-ul a crescut semnificativ

EBIT-ul generat de activitatea de R&M în 2009 a crescut semnificativ comparativ cu 2008, datorită optimizării modului de operare a rafinărilor, cu scopul atenuării efectelor negative produse de marjele de rafinare foarte scăzute; această optimizare a inclus oprirea Arpechim în noiembrie și restructurarea activității de petrochimie (rămasă oprită pe parcursul 2009). EBIT-ul a fost influențat pozitiv și de efectele reevaluării stocurilor, precum și de îmbunătățirile înregistrate în activitatea de marketing, ca urmare a optimizării rețelei de stații de distribuție și a reducerii costurilor. Cu toate acestea, rezultatul a fost afectat de reducerea cu 266 mil. lei a valorii contabile a activelor din rafinare, ca urmare a revizuirii planului inițial de investiții, așa cum am anunțat în luna decembrie. Pe de altă parte, EBIT-ul R&M înregistrat în 2008 a fost foarte scăzut din cauza înregistrării în T3/08

a reducerii valorii contabile a activelor rafinării Arpechim, precum și din cauza provizioanelor pentru litigii și deprecierea activității de petrochimie.

În 2009, **indicatorul marjelor de rafinare**¹ a scăzut la zero, în comparație cu valoarea de 1,43 USD/bbl înregistrată anul trecut, fiind influențat în special de deteriorarea marjelor de rafinare la produse. Pe parcursul anului, marjele de rafinare au fost foarte volatile, înregistrând valori semnificativ reduse în cea de-a doua jumătate a anului 2009.

Marjele la distilatele medii s-au deteriorat semnificativ comparativ cu valorile de anul trecut, **marjele de rafinare la motorină** înregistrând nivelul de 89 USD/t, cu 161 USD/t mai mic decât în 2008.

Marjele de rafinare la benzină au fost de 139 USD/t, cu 8 USD/t mai mici decât în 2008.

În 2009, rafinăriile noastre au funcționat la o **rată**

¹Indicatorul marja de rafinare are la bază cotațiile internaționale ale produselor (Augusta) și ale țițeiului Ural, fiind ajustat pentru a lua în calcul ponderea produselor din rafinăriile Petrom

de utilizare relativ redusă, de 65%, ca urmare a optimizării importurilor de țiței în contextul economic nefavorabil. Astfel, rata de utilizare a rafinăriilor a fost cu 12 puncte procentuale mai

mică decât în 2008, rafinăria Arpechim fiind oprită pe parcursul lunii noiembrie 2009, din motive economice.

Țiței procesat (mii tone)*

	2007	2008	2009
Arpechim	2.798	3.078	2.170
Petrobrazî	3.119	3.043	2.991
Total	5.917	6.121	5.161

* Inclusiv condensat

Producție (mii tone)

	2007	2008	2009
Benzină	1.570	1.654	1.518
Motorină	1.726	2.006	1.662
Kerosen	187	224	212
Păcură	737	752	593
GPL total	248	252	269
Bitum	129	192	118
Cocs de petrol	176	195	177

Vânzări

Vânzările totale din Marketing au fost de 4.823 mii tone, cu 7% sub nivelul din 2008, din cauza scăderii exporturilor, ca rezultat al optimizării operațiunilor în rafinare, în contextul mediului economic nefavorabil.

Vânzările de produse „albe” pe piața internă au fost cu 3% peste nivelul vânzărilor din 2008, datorită modernizării rețelei de benzinării, precum și a îmbunătățirii managementului acestora. **Vânzările interne de benzină** au crescut cu 11% în comparație cu 2008, iar **vânzările interne de motorină** s-au situat la aproximativ același nivel ca în 2008, în timp ce **vânzările de kerosen** au scăzut cu 6%.

În pofida stagnării economice și a scăderii cu 30% a înmatriculărilor de mașini noi în România în 2009, **vânzările cu amănuntul** ale Petrom au crescut cu 12%, comparativ cu 2008, până la 2.177 mil. litri. Prin urmare, cota de piață din sectorul vânzărilor cu amănuntul a ajuns la 40%, față de 36% în 2008. Investițiile susținute în modernizarea stațiilor de distribuție, efectuate

între anii 2006 și 2008, ne-au asigurat o rețea optimă, ce ne-a ajutat să obținem rezultate bune chiar și în contextul economic nefavorabil.

Vânzările comerciale interne au însumat 1.981 mii tone, situându-se la același nivel ca în 2008, în timp ce vânzările de păcură pe piața internă au crescut cu 65%, comparativ cu 2008, ca efect al crizei ruso-ucrainene pe piața gazelor naturale de la începutul anului 2009, care a constrâns centralele electrice să funcționeze cu păcură ca substitut pentru gaz.

Cantitățile exportate au fost cu 35% mai scăzute comparativ cu 2008, ca urmare a scăderii exporturilor de păcură, motorină și benzină.

În 2009, cifra de afaceri obținută din comercializarea **produselor complementare** a crescut cu 9% față de anul anterior (2008: 463 mil. lei), datorită optimizării portofoliului de produse și a procesului de achiziție. Un alt factor important a fost noua facilitate acordată clienților noștri, de a putea cumpăra produse complementare pe baza cardului Petrom; anterior, cardul Petrom putea fi utilizat doar pentru achiziționarea de combustibil.

Creștere cu 9% a cifrei de afaceri la produsele complementare

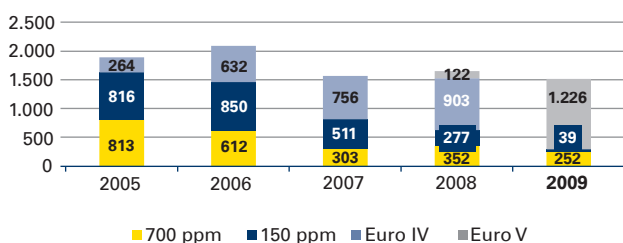
Ne-am îmbunătățit structura mixului de produse

**Aspecte operaționale semnificative în 2009
Rafinare**

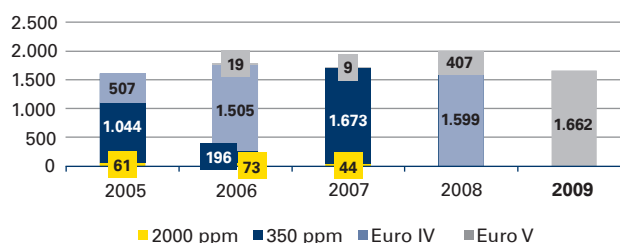
În contextul economic nefavorabil, am continuat să obținem rezultate bune, concentrându-ne pe optimizarea operațională a rafinării. În ciuda reducerii ratei de utilizare a activelor, am reușit să menținem consumul de țiței propriu la un nivel similar celui înregistrat în 2008. Am continuat să îmbunătățim structura mixului de produse al rafinării noastre, crescând randamentul distilatelor medii de la 37%, în 2008, la

38% din mixul de produse în 2009. Începând cu primul trimestru din 2009, ne-am îmbunătățit capacitatea de a produce combustibili Euro V, odată cu punerea în funcțiune a instalației de hidrofinare benzină de la Petrobrazii. În plus, ambele rafinării au fost echipate astfel încât, începând cu al doilea trimestru al anului, am putut produce benzină bio în acord cu legislația în vigoare. Toți carburanții comercializați de Petrom pe piața internă respectă reglementările legale cu privire la conținutul de biocombustibili.

Îmbunătățirea calității benzinei (mii tone)

Îmbunătățirea calității motorinei (mii tone)

Am dezinvestit activitatea de petrochimie de la Arpechim

Ca urmare a situației economice nefavorabile din 2009, ne-am concentrat eforturile asupra creșterii flexibilității rafinării noastre, în vederea adaptării la condițiile actuale ale mediului economic și ale nivelului scăzut al cererii pe piață. Ca o consecință, rafinăria Arpechim a fost oprită în luna noiembrie. La sfârșitul lui 2009, eforturile noastre strategice de dezinvestire a activității de petrochimie de la Arpechim au progresat și am reușit să finalizăm negocierile cu Oltchim privind transferul activelor aferente acestei activități. Tranzacția a devenit efectivă la începutul anului 2010, după ce au fost obținute autorizațiile necesare de la autoritățile fiscale și de concurență. Această tranzacție reprezintă concretizarea deciziei conducerii Petrom de a renunța la activitățile secundare ale companiei (printre care și cea de petrochimie), pentru a ne concentra asupra obiectului principal de activitate al Petrom, în vederea creșterii eficienței.

principal al proceselor de transformare din cadrul activității noastre de rafinare. De aceea, în 2009 am continuat să dezvoltăm o serie de programe de eficiență energetică. De exemplu, am pus în funcțiune, în toate instalațiile din rafinărie, un sistem de control digital, cu o capacitate de măsurare îmbunătățită, menită să optimizeze producția și să reducă consumul de energie, și am finalizat instalarea de arzătoare cu emisii scăzute de oxizi de azot, la generatoarele de aburi, incluzând îmbunătățirea conservării căldurii. În plus, odată cu promovarea campaniilor de conștientizare și a schemelor de premiere, angajații noștri au fost încurajați să contribuie într-un mod activ cu propuneri pentru îmbunătățirea eficienței energetice. În ciuda utilizării semnificativ reduse a activelor, eforturile noastre au contribuit la menținerea consumului de țiței propriu la un nivel similar cu cel din 2008.

Pe parcursul anului am continuat să remediem problemele de mediu existente dinainte de privatizare; astfel, am făcut progrese în ceea ce privește remedierea haldelor de nămol și în cadrul proiectului de modernizare a infrastructurii rafinării Petrobrazii.

În 2010 ne angajăm să continuăm acest proces atât pentru îmbunătățirea eficienței energetice, cât și pentru reducerea emisiilor de CO₂, cu scopul de a ne atinge obiectivele pe termen mediu.

În 2009 am continuat eforturile de îmbunătățire a performanței HSEQ. La Petrobrazii, am încheiat cu succes al doilea an consecutiv fără accidente cu întreruperea timpului de lucru pentru angajații proprii; de asemenea, am înregistrat peste 7 mil. ore lucrate fără nici un incident pentru angajații proprii și cei ai contractorilor.

Marketing

În 2009, numărul total al stațiilor de distribuție premium a crescut la 124, față de 121 în 2008, iar volumul mediu al vânzărilor pe stație a crescut semnificativ, cu 12% față de 2008, atingând valoarea de 4,8 mil. litri. Segmentele de vânzare cu amănuntul și comercial sunt susținute de activitatea de aprovizionare și logistică, formată din depozite și mijloacele de

Creșterea eficienței energetice reprezintă un element

transport. Activitatea de aprovizionare și logistică se află într-un proces major de restructurare.

În cadrul proiectului de închidere a depozitelor de produse petroliere, inițiat în 2005, am înregistrat 121 de locații închise în 2009 din totalul de 146; 25 de depozite, inclusiv cele ale Administrației Naționale a Rezervelor de Stat (ANRS) sunt încă operaționale. Reconstrucția depozitului Jilava a fost finalizată, depozitul fiind pus în funcțiune în luna noiembrie 2009; în plus, lucrările de reconstrucție a depozitului de la Brazi au fost realizate în proporție de 60%. Conform strategiei în acest sens, avem în plan înlocuirea tuturor depozitelor existente cu nouă depozite noi, care corespund standardelor Petrom, cerințelor europene și principiilor HSEQ. Noile depozite vor include facilități moderne de încărcare și descărcare, rezervoare noi, unități de recuperare a vaporilor, sisteme de acțiune în caz de incendiu, unități de control al locației și un sistem de management al rezervoarelor.

Companii afiliate

După ce în 2008 am achiziționat o cotă suplimentară, de 35%, din Petrom Moldova, în 2009 ne-am concentrat pe implementarea sistemului full agency, proces care a fost finalizat cu succes.

Petrom și-a consolidat în continuare activitatea din sectorul aviatic, ca urmare a creșterii portofoliului cu încă opt aeroporturi la nivel de Grup și a achiziționării până la 95,6% din acțiunile Petrom Aviation. În 2009, atenția a fost axată pe integrarea celor doi furnizori de kerosen (Petrom Aviation S.A. și Aviation Petroleum S.R.L.), identificarea și dezvoltarea sinergiilor și atingerea unei cote de piață de 45% din cota de piață în sectorul combustibililor pentru aviație și al serviciilor conexe în România.

În 2009, Grupul Petrom a vândut 1,4 mld. litri de combustibil clienților cu amănuntul, prin intermediul subsidiarelor sale; din această valoare, 61% reprezintă vânzări internaționale.

La sfârșitul anului 2009, Grupul Petrom avea în operare 814 stații de distribuție, dintre care 546 în România (inclusiv 442 ale Petrom S.A.) și 268 în afara granițelor: 113 în Republica Moldova, 96 în Bulgaria și 59 în Serbia. Afiliatele Petrom au înregistrat următoarele cote de piață: 26% în Moldova, 19% în Bulgaria și 15% în Serbia.

Investiții

La începutul anului 2009, în **Rafinare** s-a finalizat cu succes proiectul de investiții în valoare de 90 mil. euro, odată cu punerea în funcțiune a instalației de hidrofinare benzină de la Petrobrazi, datorită căreia Petrom dispune de capabilități depline pentru a produce combustibili Euro V. În plus, sistemele de

amestec în linie a componentelor de benzină au fost finalizate, astfel încât ambele rafinării Petrom pot produce acum biocombustibili. De asemenea, s-au făcut progrese în implementarea proiectului de modernizare a sistemului de rezervoare.

În **Marketing**, investițiile din 2009 au fost axate pe optimizarea operațiunilor, creșterea eficienței și lucrările de reconstrucție de la depozitele Jilava și Brazi. Depozitul Jilava a devenit funcțional în luna noiembrie, iar construcțiile de la depozitul Brazi erau realizate în proporție de 60% la sfârșitul anului 2009. Investițiile din 2009 în sectorul cu amănuntul au fost alocate deschiderii a patru noi stații de distribuție standardizate, două dintre ele fiind amplasate pe autostrada A2. Investițiile din Marketing în 2009 au inclus, de asemenea, și achiziția unui pachet suplimentar de acțiuni Petrom Aviation, crescând astfel participația Petrom în această companie la 95,6% la sfârșitul anului 2009.

Perspective 2010

Având în vedere contextul economic actual, caracterizat prin marje de rafinare scăzute, precum și perspectivele negative pe termen mediu, privind capacitatea excedentară în industria din întreaga Europă, planul inițial de investiții în activitatea de rafinare a fost schimbat. Astfel, capacitatea rafinării Petrobrazi va fi ajustată la 4,2 mil. tone/an, pentru a corespunde nevoilor Petrom de a procesa țițeiul din producția autohtonă. În 2010, vom continua în principal modernizarea instalației de distilare a țițeiului.

În al doilea trimestru, vom efectua revizia programată la rafinaria Petrobrazi, pentru realizarea lucrărilor de inspecție mecanică și de reautorizare. Revizia este programată pe durata unei luni, începând cu jumătatea lunii aprilie. În 2010, rafinaria Arpechim va fi operațională numai în funcție de necesități, corelat cu evoluția marjelor și a cererii pe piață.

În Marketing, activitatea va fi axată pe optimizarea operațiunilor, creșterea eficienței, inclusiv pe armonizarea structurii organizaționale din cadrul Grupului Petrom, cu activitatea OMV R&M (ce va fi supusă aprobării în AGA din 29 aprilie). În plus, ne vom concentra și pe finalizarea construcției depozitului de la Brazi și demararea lucrărilor de construcție la depozitul Ișalnița, ce constituie cea de-a treia parte a programului de modernizare a depozitelor de produse petroliere. Scăderea semnificativă a cererii de carburanți înregistrată la sfârșitul anului 2009 s-a intensificat la începutul anului 2010 și ne așteptăm ca piața combustibililor să constituie o provocare, reflectând dezvoltarea economică din România.

Depozitul Jilava a devenit funcțional

Capacitatea rafinării Petrobrazi va fi ajustată la 4,2 mil. tone/an